

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. IV. Utrùm Forum rei sitæ & domicilij concurrant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](#)

§. IV.

Utrum Forum rei sitæ & domicilij concurrant.

SUMMARIUM.

- 216. *Actio realis solum in loco rei sitæ intentanda est.*
- 217. *Explicatur textus legis ult. C. ubi in rem actio.*
- 218. *Et legis un. C. ubi de hæredit. agatur.*
- 219. *Nec non L. 10. § seqq. ff. de R. V.*
- 220. *Affertur ratio assertionis, confirmatæ Statutis Bavariæ.*

216. Sensus quæstionis est, an actio realis pro arbitrio actionum intentari possit in foro rei sitæ, aut domicilij. Affirmat cum Innoc. Panor. Mar. Socin. Bart. ac Baldo communis Interpp. *in cit. L. 1. & ult. ubi in rem act.* Quam opinionem non tantum in Scholis, sed etiam praxi fori receptam esse testatur Vult. *in cit. L. 1.* E contrario actione reali non in loco domicilij (nisi in hunc ultrò consentiat) sed tantum ibi, ubi res sita est, conveniri reum posse, tenent Host. post Gloss. *in C. sanè 3. de For. comp. v. provincia*, Donell. *L. 17. c. 17. lit. D. & ibi* Hillig. Zanger. *c. 1. p. 2. de except. n. 346.* Prænob. D. de Bassis *in 50. decis. Justin. decis. 4. n. 10.* Ego verum esse censeo, quod Zanger. l. c. ait, hanc sententiam melioribus & firmioribus rationibus niti, & nec judicando, nec respondendo ab ea recedendum esse. Nam constat ex veteri vindicandi ritu, & fatentur adversarij, olim necesse fuisse vindicationem institui in loco, ubi res ipsa erat. Et licet superstitio formalium veterum scrupulositas sublata fuerit quæ desuetudine quæ *L. 1. C. de formul. sublat.* id tamen, quod de foro sortiendo constitutum fuerat, nullibi mutatum invenitur; imò potius stabilitum est: nam *L. ult. C. ubi in rem act.* rescribunt Imp. Sed *§ in locis, in quibus res, propter quas contendit, constituta sunt, jubemus in rem actionem adversus possidentem moveri.* En! non tantum permittunt moveri actionem in loco rei sitæ, sed jacent. Et malè jussissent absolute, in uno loco moveri, si permisissent moveri

moveri etiam in alio : sicut absolutè juberi non possum comparere hoc die, si possum comparere & alio. Pariter *L.un.C.ubi de possess. agi oport. ibi*, inquiunt, *loci judicem adversus eum, qui possessionem turbavit, convenit (oportet) judicare.* Et *L.un.C. ubi de hæredit ag. illic (aiunt) ubi res hæreditarias esse propo-nis, in possessionem rerum hæreditiarum mitti postulandum est.* Quibus verbis optio eligendi fori excluditur, & necessariò forum rei sitæ sequendum esse dicitur. Denique *JC.L. 38.ff.de Judic.* cum dixisset, legatum, si per actionem personalem exigatur, ibi dari debere, ubi est legatum &c. addit: *si autem per in rem actionem legatum petetur, etiam ibi peti debet, ubi res est.* Sensus est, si actione in rem legatum petatur, ibi, ubi est, non tantùm dari, sed etiam peti debere. Non dicit posse peti (quod dicendum fuerat, si alibi quoque peti posset) sed debere.

217. Non obstat text. *L. ult. C. eod. ubi dicitur: actor rei Forum, siue in rem siue in personam sit actio, sequitur.* Nam et si hic dicant Impp. forum rei sequendum esse, etiam quando actione in rem agitur, mox tamen explicant, quodnam sit forum competens rei, quando actio realis intentatur, dum addunt: *sed & in locis, in quibus res, de quibus contenditur, constituta sunt, jubemus in rem actionem aduersus possidentem moveri.* Neque verum est, quod Adversarij dicunt, particulas *sed &* esse copulativas, seu do-notare, quod non tantùm in foro ordinario, id est domiciliij, con-veniri reus actione in rem possit, sed etiam in loco rei sitæ: hanc enim explicationem non admittit verbum *Jubemus*: nam si etiam in loco domiciliij conveniri reus posset, non juberetur actor age-re in loco rei sitæ. Igitur illæ particulæ, ut modò dixi, & no-tant Zanger. ac Hillig. *ll.cc.* explicativæ sunt, seu explicant, quod sit forum rei actione reali conventi, nimirum forum rei sitæ, ita ut dicant Impp. se statuere, ut actor forum rei sequatur; *sed &* illud se jubere, ut si actio in rem intentetur, in loco rei sitæ, tanquam tunc competente, adeatur: ut adeò particula *&* non con-nectatur cum verbis *in locis*, sed cum verbo *jubemus*. Neque hoc est

est miserè torquere textum, ut Donello obijcit Bachov. *disp. I.*
de action. th. 32. lit. c. sed ritè exponere, cùm nec mandatum Impp.
 jubentium actionem realem in loco rei sitæ proponi, nec verbum
debet cit. L. 38. ff. de Judic. positum, aliam explicationem admit-
 tit. Non ignoro, idem verbum *debet*, quod JC. adhibet *L. cùm*
certum. 9. ff. de aur. & *arg. leg.* non importare necessitatem, sed
 equivalere verbo posse. At ex eo, quòd aliquis terminus alicubi
 in leisu omnino improppio & alieno sumitur, non sequitur, quòd
 etiam alibi positus propriam vim significandi non retineat: alias
 tam textus *L. 19. §. 1. ff. de Judic.* quam alij, per verbum *debet*
 necessitatem imponentes, per afflictum sensum improprium
 eludi possent.

218. Pariter non obstat textus *L. un. C. ubi de hæred. aga-*
tur, ubi dicitur, si petitorio agatur super hæreditate, agi debere
 in loco, ubi domicilium habet reus, aut res hæreditariæ sitæ sunt.
 Nam cùm petitio hæreditatis causam mixtam habeat, hoc est,
 detur tam in personam, quam in rem *L. Sed et si. 25. §. 18. ff. de*
heredit. pet. L. hæreditatis. 7. C. eod. & L. si suspecta. 29. §. 4.
ff. de inoff. test. Zanger. l. c. n. 350. Schneidevvin. in *§. action-*
num. Inst. de action. rubr. de petit. hæred. n. 2. post Castr. Bart.
 ac alios in *cit. L. 7. & 25.* idcirco mirum non est, tam in loco
 domicilij, quam rei sitæ proponi posse. Quod pariter juxta Zan-
 ger. *l. c. n. 351.* erit dicendum de alijs actionibus mixtam causam
 habentibus, uti est v. g. *familiaæ herciscundæ, communi dividundo,*
 & *finium regundorum.* Dixi autem, si petitorio agatur super hære-
 ditate, forum competens esse etiam locum domicilij: si enim ago
 de possessione hæreditatis, & me in bona hæreditaria mitti peto
 ex *L. fin. C. de edict. D. Hadr. toll.* coram Judicetantum, ubi res po-
 sitæ sunt, id facere possum, nec alibi, ut habetur *cit. L. un. C. ubi de*
hæred. DD. ibi, & Menoch. remed. 4. adip. poss. à n. 402.

219. Non denique obstant *L. 10. & 2. segg. ff. de R. V.*
 juxta quas mobilis res restitui debet, ubi est, aut ubi agitur. Non
 enim ibi universim traditur, etiam alibi agi actione reali posse,

Y

quam

quām ubi res est; sed solum statuitur, si alibi agitur, restituendam quoque ibi esse, ubi agitur; posse autem quandoque extralocum, ubi res sita est, agi, non diffiteor, nimirum quando illa pendente hic judicio aliò translata est, aut quando contra reum consentientem ago in loco domicilij, aut quando possessor dolo malo ante judicium eam aliò transtulit, cùm tunc in loco domicilij conveniri possit, quasi ibi possideat, quia pro possessione dolus est *L. 131. de R. J.* aut denique quando res mobilis alii cubi invenitur solum in transitu, & mox iterum abducenda est, juxta dicta *n. 203.* Auctoritati Vultej, contrariam opinionem praxi fori receptam asserentis, oppono aliam Gudelini *L. 4. de Jure noviss. c. 2. §. tertio* testantis, praxi maximè observari, ut ibi duntaxat actio in rem vel de possessione intendatur, ubi res sita est.

220. Ratio cùm hujus praxis, tum nostræ sententiaz est, partim quia ibi, ubi res est, longè commodiùs actio intentari & judicium perfici, ac executioni mandari potest: partim quia actionibus realibus agitur ad rem ipsam contra possidentem, & in illis persona non est obligata *§. omnium. 1. Inst. de action. v.* aut cum eo agit. ac idcirco longè convenientius ibi agitur, ubi res obligata sita est. Qua de causa Jure Bavarico receptum est, ut actio realis solum in loco rei sitæ instituatur, sive de allodialibus sive de feudalibus agatur. Es soll niemand sein Aigen noch Lehen schuldig seyn zu verantworcken / dann in dem Gericht/ das in es gelegen ist. *Landrecht tit. II. art. 1.* Idémque in specie statuitur de actione hypothecaria in Ordinationibus Processus Edictalis *tit. 3.*

art. 1.

PARS